

Tilinpäätöstiedote 1.1.-31.12.2008

Tammi-joulukuu:

- Tilikauden tulos oli 17,1 (2007: 13,4) miljoonaa euroa.
- Osakekohtainen tulos oli 2,73 (2,13) euroa.
- Jatkuvien toimintojen liikevaihto oli 349,1 (309,6) miljoonaa euroa, mikä on 13 % vertailukautta enemmän.
- Jatkuvien toimintojen liiketulos oli 13,9 (5,3) miljoonaa euroa.
- Jatkuvien toimintojen liiketulos ilman kertaeriä oli 5,4 (4,9) miljoonaa euroa.
- Hallituksen osinkoesitys yhtiökokoukselle on 0,85 (0,85) euroa osakkeelta.

Loka-joulukuu:

- Jatkuvien toimintojen liikevaihto oli 80,9 (96,5) miljoonaa euroa, mikä on 16 % vertailukautta vähemmän.
- Jatkuvien toimintojen liiketulos oli 4,0 (4,4) miljoonaa euroa.
- Jatkuvien toimintojen liiketulos ilman kertaeriä oli 2,8 (4,6) miljoonaa euroa.

Tietoja ei ole tilintarkastettu.

Toimitusjohtaja Matti Karppinen:

"Lännen Tehtaat -konsernin vuoden 2008 tulos muodostui kaikkien aikojen parhaaksi. Vahva tulos vahvisti edelleen yhtiön tasetta ja rahoitusasemaa niin, että konserni on käytännössä nettovelaton. Omavaraisuusasteemme nousi 70,5 %:iin. Yhtiön lähivuosien rahoitus on turvattu sitovin limiitein.

Jatkuvien liiketoimintojemme kertaeristä puhdistettu liikevoitto nousi vertailukautta paremmaksi, mitä voi pitää olosuhteisiin nähden tyydyttävänä suorituksena. Pakasteliiketoiminnan tuotannon keskittämisen, kalaliiketoiminnan organisaation keventämisen, uusien toiminnanohjausjärjestelmien ja toimintamallien käyttöönoton myötä liiketoimintojemme suorituskyvyn ennakoidaan paranevan.

Tilikauden tulosta paransivat merkittävät kertaerät. Myimme vuoden aikana loput 49 % Suomen Rehun osakkeista Hankkija-Maataloudelle. Samoin myimme pakasteliiketoiminnan strategiaan sopimattoman hilloliiketoiminnan. Kaupoista tuloutettiin merkittävät positiiviset kertaerät. Kertaeriä tuloutui myös osakkuusyhtiö Sucroksen tulososuutena.

Syventyvä ja vaikeasti ennakoitava taloudellinen taantuma vaikuttaa kulutuskäyttäytymiseen ja myös elintarvikkeiden kysyntään yhtiömme kotimarkkinoilla. On mahdollista, että vaikka ruuan myyntivolyymi säilyisi toiminta-alueellamme vakaana, myynnin arvo laskee kulutuskysynnän suuntautuessa enemmän peruselintarvikkeisiin ja matalan jalostusasteen tuotteisiin. Arvioni mukaan Lännen Tehtaat Oyj:n liiketoimintaportfolio sopii hyvin näihin mahdollisiin kysynnän muutoksiin.

Vahva taseemme ja rahoitusasemamme antavat meille erinomaisen mahdollisuuden hyödyntää uusia avautuvia yritysjärjestelymahdollisuuksia."

KESKEISET TULOSLUVUT

milj. euroa	10-12/2008	10-12/2007	1-12/2008	1-12/2007
Kaikki toiminnot yhteensä				
Kauden tulos	2,5	4,0	17,1	13,4
Tulos/osake, euroa	0,41	0,62	2,73	2,13
Jatkuvat toiminnot				
Liikevaihto	80,9	96,5	349,1	309,6
Liiketulos	4,0	4,4	13,9	5,3
Liiketulos ilman kertaeriä	2,8	4,6	5,4	4,9
Tulos ennen veroja	2,4	3,7	10,7	4,6
Kauden tulos	2,5	3,2	10,0	4,2
Tulos/osake, euroa	0,41	0,50	1,60	0,66
Lopetetut toiminnot				
Liikevaihto	-	-	-	78,8
Kauden tulos	-	0,8	7,1	9,2
Tulos/osake, euroa	-	0,13	1,13	1,48

LIKEVAIHTO JA TULOS

Loka-joulukuu:

Jatkuvien toimintojen liikevaihto oli loka-joulukuussa 80,9 (96,5) miljoonaa euroa. Liikevaihto laski 16 % edellisvuoden vertailukaudesta. Valtaosa liikevaihdon laskusta tuli viljakaupasta. Kasviöljyliiketoiminnan liikevaihto kasvoi.

Jatkuvien toimintojen liiketulos oli loka-joulukuussa 4,0 (4,4) miljoonaa euroa. Liiketulos ilman kertaeriä oli 2,8 (4,6) miljoonaa euroa. Pakasteliiketoiminnan tulos oli vertailukauden tasoa. Muut liiketoiminnot jäivät vertailukautta heikommiksi.

Rahoitustuotot ja -kulut olivat loka-joulukuussa -1,6 (-0,7) miljoonaa euroa. Tulos ennen veroja oli 2,4 (3,7) miljoonaa euroa ja kauden tulosta vastaavat verot +0,2 (-0,5) miljoonaa euroa. Jatkuvien toimintojen tulos oli 2,5 (3,2) miljoonaa euroa ja osakekohtainen tulos 0,41 (0,50) euroa.

Tammi-joulukuu:

Tilikauden tulos oli 17,1 (13,4) miljoonaa euroa ja osakekohtainen tulos 2,73 (2,13) euroa.

Jatkuvat toiminnot

Jatkuvien toimintojen liikevaihto oli tammi-joulukuussa 349,1 (309,6) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi vertailukaudesta 39,5 miljoonaa euroa eli 13 %. Pääosa kasvusta tuli kasviöljyliiketoiminnasta ja viljakaupasta.

Jatkuvien toimintojen liiketulos oli 13,9 (5,3) miljoonaa euroa. Liiketulos ilman kertaeriä oli 5,4 (4,9) miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut olivat -3,3 (-0,8) miljoonaa euroa. Korke- ja muut rahoitustuotot olivat +0,9 (+2,0) miljoonaa euroa. Muihin rahoitustuottoihin sisältyy ei -kassavirtavaikutteisia, realisoitumattomia arvostusvoittoja +0,4 (+1,0) miljoonaa euroa. Korke- ja muut rahoituskulut olivat -4,1 (-2,7) miljoonaa euroa. Muihin rahoituskuluihin sisältyy Avena Nordic Grain Oy:n henkilöstömistajille kuuluva osuus Avenan tuloksesta -0,5 (0,0) miljoonaa euroa sekä ei -kassavirtavaikutteisia, realisoitumattomia arvostustappioita -1,6 (-0,1) miljoonaa euroa.

Jatkuvien toimintojen tulos ennen veroja oli 10,7 (4,6) miljoonaa euroa. Tulokseen ennen veroja sisältyy kertaerien vaikutusta +8,2 (+0,4) miljoonaa euroa. Merkittävimmät kertaerät liittyvät osakkuusyhtiö Sucros Oy:n liiketoimintaan ja hilloliiketoiminnan

myyntiin. Tilikauden verot olivat -0,7 (-0,4) miljoonaa euroa. Tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista oli 10,0 (4,2) miljoonaa euroa ja osakekohtainen tulos 1,60 (0,66) euroa.

Lopetetut toiminnot

Lopetetuisissa toiminnoissa oli katsauskaudella ja vertailukaudella Suomen Rehu -konserni. Lopetettujen toimintojen liikevaihto oli vertailukaudella 78,8 miljoonaa euroa.

Lopetettujen toimintojen tulos oli 7,1 (9,2) miljoonaa euroa ja osakekohtainen tulos 1,13 (1,48) euroa. Kauden tulokseen sisältyy Suomen Rehun vähemmistöosakkeiden myyntivoitto 6,6 miljoonaa euroa sekä osuus osakkuusyhtiö Suomen Rehun tuloksesta tammi-elokuulta 0,5 miljoonaa euroa. Vertailukauden lukuun sisältyy Suomen Rehu -konsernin tammi-toukokuun tulos 2,3 miljoonaa euroa, enemmistöosakkeiden myyntivoitto 5,6 miljoonaa euroa ja osuus osakkuusyhtiö Suomen Rehun tuloksesta kesä-joulukuulta 1,4 miljoonaa euroa.

RAHOITUS JA TASE

Konsernin rahoitusasema vahvistui ja maksuvalmius parani. Merkittävimmin rahoitusasemaan vaikutti Suomen Rehun vähemmistöosakkeiden kaupasta saadut 27 miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan rahavirta korkojen ja verojen jälkeen oli tammi-joulukuussa -0,4 (5,3) miljoonaa euroa. Käyttöpääoman muutoksen vaikutus oli -5,1 (-3,3) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli +30,3 (+22,5) miljoonaa euroa sisältäen Suomen Rehun osakkeiden kaupan. Rahoituksen rahavirrat olivat -25,1 (-30,2) miljoonaa euroa sisältäen osinkojen maksun -5,3 (-5,3) miljoonaa euroa. Vertailuvuoden rahavirrat sisältävät lopetettujen toimintojen rahavirrat. Rahavarojen muutos oli +4,8 (-2,4) miljoonaa euroa.

Konsernilla oli tilikauden päättyessä korollisia velkoja 15,2 (33,6) miljoonaa euroa ja likvidejä rahavaroja 13,7 (13,2) miljoonaa euroa. Korolliset nettovelat olivat 1,5 (20,4) miljoonaa euroa. Konsernin taseen loppusumma oli 192,3 (205,9) miljoonaa euroa. Oman pääoman määrä tilikauden päättyessä oli 135,6 (128,0) miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste oli 70,5 (62,1) %. Konsernin lyhytaikaiseen rahoitukseen käytettyjä yritystodistuksia oli katsauskauden päättyessä emittoituna 9,0 (27,5) miljoonan euron arvosta. Konsernin maksuvalmius on turvattu sitovin limiittisopimuksin, joita tilikauden päättyessä oli nostettavissa 25,0 (15,0) miljoonaa euroa. Rahoituslimiittejä ei käytetty tilikauden aikana.

INVESTOINNIT

Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen ilman yritysostoja olivat 8,1 (7,5) miljoonaa euroa. Pakasteliiketoiminnan investoinnit olivat 6,0 (2,0) miljoonaa euroa, kalaliiketoiminnan 1,5 (4,3) miljoonaa euroa, kasviöljyliiketoiminnan 0,2 (0,4) miljoonaa euroa, viljakauppaliiketoiminnan 0,3 (0,0) miljoonaa euroa ja muiden toimintojen investoinnit 0,2 (0,2) miljoonaa euroa. Rehuliiketoiminnan investoinnit olivat vertailuvuonna osake-enemmistön myyntihetken mennessä 0,6 miljoonaa euroa.

Osakeinvestoinnit olivat tammi-joulukuussa 0,5 (11,6) miljoonaa euroa, josta Foison Oy:n osakkeiden hankinta oli 0,4 miljoonaa euroa.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä jatkuvissa toiminnoissa oli tammi-joulukuussa 755 (705). Pakasteliiketoiminnan keskimääräinen henkilömäärä oli 237 (248), kalaliiketoiminnan 441 (379), kasviöljyliiketoiminnan 35 (36), viljakauppaliiketoiminnan 30 (29) ja muiden toimintojen henkilömäärä 12 (11) henkilöä. Apetit Suomi Oy:n henkilöstömäärä on jaettu pakaste- ja kalaliiketoiminnoille palveluveloitusten suhteessa. Kalaliiketoiminnassa henkilömäärän kasvu johtui Maritim Food -konsernin yhtiöiden liittämistä Lännen Tehtaat -konserniin vuonna 2007 sekä henkilömäärän kasvusta konseptiliiketoiminnassa aikaisemmin franchise-periaatteella toimineiden Kalatori-palvelumyyntipisteiden siirryttyä oman henkilökunnan hoitoon.

LIIKETOIMINNAN KAUSILUONTEISUUS

IAS 2 -standardin mukaisesti vaihto-omaisuuden hankintamenoona luetaan mukaan systemaattisesti kohdistettu osuus valmistuksen kiinteistä yleismenoista. Satokausituotannossa raaka-aineista jalostetaan valmiita tuotteita pääosin vuoden viimeisen neljänneksen aikana, joten vaihto-omaisuuden määrät ja tasearvot ovat korkeimmillaan vuoden lopussa. Hankintamenoona luettujen valmistuksen kiinteiden yleismenojen kuluksi kirjautuminen lykkääntyy myyntiajankohtaan. Tästä johtuen konsernin tulokertymä painottuu viimeiselle vuosineljännekselle. Kausiluonteisuus on satokausituotannosta johtuen voimakkainta pakasteliiketoiminnassa ja osakkuusyhtiö Sucroksen toiminnassa.

Apetit Kalan myynti painottuu viikonloppuihin ja juhlapyhien yhteyteen. Merkittävä osa kalaliiketoiminnan vuoden tuloksesta riippuu joulusesongin onnistumisesta.

Viljakaupan liikevaihto vaihtelee vuosittain ja vuosineljänneksittäin muita liiketoimintoja enemmän riippuen kysynnästä ja tarjonnasta sekä hintatasosta kotimaassa ja muilla markkinoilla.

LIIKETOIMINTAKATSAUKSET

Pakasteliiketoiminta

milj. euroa	10-12/ 2008	10-12/ 2007	1-12/ 2008	1-12/ 2007
Liikevaihto	11,5	13,2	49,3	49,3
Liiketulos ilman kertaeriä	1,6	1,6	3,1	3,5

Loka-joulukuu:

Pakasteliiketoiminnan vertailukelpoinen, hilloliiketoiminnan myynnin vaikutuksista puhdistettu liikevaihto kasvoi viimeisellä neljänneksellä yli 4 %. Vähittäiskauppatuotteiden myynnin kasvu oli 6 %. Positiivisinta myynnin kehitys oli vihannes-, peruna- ja ruokapakasteissa. Vihannes- ja ruokapakasteiden hyvän myynnin seurauksena HoReCa-sektorin myynti kokonaisuutena kasvoi yli 10 %. Teollisuusmyynnin kasvu jäi kahteen prosenttiin hillokaupan päättymisen takia. Vienti jäi vertailujaksosta hernemyynnin vähenemisen johdosta. Vertailujaksoon sisältyi hillojen ja marmeladien myyntiä 2,1 miljoonaa euroa.

Pakasteliiketoiminnan kertaeristä puhdistettu tulos oli vertailukauden tasoa. Viimeisen neljänneksen kertaerät olivat -0,5 (0,0) miljoonaa euroa liittyen Turun tuotannon siirtoon.

Hilloliiketoiminnan myynti Saarioisten Säilykkeelle toteutui syyskuun alussa. Hilloliiketoiminnan käytöstä vapautuneet tilat saaneerattiin syksyn aikana Turusta siirtyneen ruokapakastetuotannon käyttöön. Hillontuotannosta vapautunut henkilöstö koulutettiin 5 viikon tiiviillä koulutus- ja perehdytysjaksolla ruokapakasteiden valmistajiksi. Ruokapakasteiden tuotanto käynnistyi Säkylässä häiriöttä ennakkosuunnitelman mukaisesti joulukuussa. Turusta siirtyneet pakkaamotoiminnot edellyttivät tilojen laajennusinvestointeja Säkylässä. Siirtyneet pakkaamotoiminnot käynnistyivät Säkylässä marraskuussa. Pakasteliiketoiminnan käytöstä vapautuneen Turun kiinteistön vuokrasopimus päättyi vuoden vaihteessa. Turun ruokapakastetehtaan ja pakkaamotoimintojen siirrosta aiheutui viimeiselle vuosineljännekselle noin -0,5 miljoonan euron kertaluonteiset kulut. Tuotannon keskittämisellä tavoitellaan noin 0,9 miljoonan euron tulosparannusta vuodesta 2009 lähtien.

Tammi-joulukuu:

Vertailukelpoinen hillo- ja marmeladimyyntistä puhdistettu liikevaihto kasvoi 4 %. Kasvu tuli tasaisesti kaikista jakelukanavista lukuun ottamatta vientiä, joka väheni hieman. Vähittäiskaupassa aktiivinen kampanjointi ja uudet tuotteet kasvattivat Apetit tuotteiden myyntiä. Eniten kasvoi perunapakasteiden myynti, lähes 20 %. Myös vihannespakasteiden ja ruokapakasteiden myynti kehittivät hyvin. Pizzapakasteiden myynti laski kampanjoinnin vähenemisen seurauksena. Apetit Pakaste toi vuoden aikana vähittäiskaupamarkkinoille useita vihannespakasteuutuuksia, mm. PerunaEtkeittokasvikset ja kokonaan uuden kastikkeellisten vihannesten tuotesarjan Apetit Pannuvihannekset.

Pakasteliiketoiminnan liike-tulos ilman kertaeriä oli 3,1 (3,5) miljoonaa euroa. Kertaerät olivat +2,0 (-0,2) miljoonaa euroa. Kertaerät liittyivät hilloliiketoiminnan kauppaan, +2,5 miljoonaa euroa ja Turun tehtaan tuotannon siirtoon, - 0,5 miljoonaa euroa. Apetit Pakaste toteutti vuoden mittaan kustannusten nousua kompensoivia hintojen korotuksia.

Pakasteliiketoiminnan investoinnit olivat 6,0 (2,0) miljoonaa euroa. Turun tuotannon siirron edellyttämät kiinteistö- ja laiteinvestoinnit olivat 4,6 miljoonaa euroa. Muut investoinnit kohdistuivat yhtiön toiminnanohjausjärjestelmän uudistamiseen sekä pienimuotoisiin korvausinvestointeihin. Toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto päätettiin siirtää vuodelle 2009.

Kalaliiketoiminta

milj. euroa	10-12/ 2008	10-12/ 2007	1-12/ 2008	1-12/ 2007
Liikevaihto	23,8	25,0	89,7	81,7
Liiketulos ilman kertaeriä	-0,3	0,5	-1,6	-1,5

Loka-joulukuu:

Kalaliiketoiminnan liikevaihto laski viimeisellä neljänneksellä 5 %. Kotimaan kalaliiketoiminnassa loppuvuoden myynti jäi vertailujaksosta ja myynti painottui vähemmän jalostettuihin tuotteisiin. Norjassa joulumyynti toteutui vertailujaksoa heikompana erityisesti lämminsavulohituotteissa. Liemiäyriäisten, kastikkeiden ja kalapullien myynnin kasvu jatkui. Ruotsissa äyriäisten myynti kasvoi voimakkaasti.

Viimeisen neljänneksen tulos ilman kertaeriä oli kotimaan toiminnoissa voitollinen ja lähes vertailuvuoden tasoa. Tulos heikkeni ulkomaan toiminnoissa, joissa viimeisen neljänneksen kannattavuutta vertailujaksosta heikensi Ruotsin ja Norjan kruunun kurssien voimakkaasta heikkenemisestä johtuva pääraaka-aineen hinnannousu, jota ei pystytty kompensoimaan hinnankorotuksilla.

Kalaliiketoiminnan organisaatorakennetta kevennettiin vuoden lopussa lakkauttamalla kalaliiketoiminnasta vastaavan johtajan, Ruotsin myyntijohtajan ja projektijohdon tehtävät. Organisaatiomuutoksesta johtuvat kustannussäästöt parantavat kalaliiketoiminnan tulosta vuoden 2009 alusta alkaen noin 0,5 miljoonaa euroa.

Tammi-joulukuu:

Kalaliiketoiminnan liikevaihto kasvoi vertailuvuodesta noin 10 %. Konserniin vuoden 2007 maaliskuun alussa liitetyn Maritim Foodin ja syyskuun 2007 alussa liitetyn Sandangerin vaikutus liikevaihdon kasvuun oli 11 miljoonaa euroa.

Kertaeristä puhdistettu liike-tulos oli vertailukauden tasoa. Katsauskauden kertaerät, -0,8 (-0,3) miljoonaa euroa, muodostuivat organisaatorakenteen keventämiseen liittyvistä kuluista, käytöstä poistettujen koneiden ja laitteiden arvonalennuskirjauksista ja varastoinnin järjestelyihin liittyvistä kertaluonteisista kuluista. Vertailuvuoden kertaerä johtui kiinteistön arvonalennuskirjauksesta.

Kotimaan kalaliiketoiminnan liikevaihto laski hieman edellisvuodesta. Apetit Kalan myynnin kehittymistä haittasivat alkuvuonna lämminsavusiian raaka-aineen toimituskatkokset, vuoden loppupuolelle saakka jatkunut luonnonkalojen heikko saatavuus, kulutuksen ohjautuminen matalan jalostusasteen lohi- ja kirjolohifileisiin sekä Kalatori-verkoston muutokset.

Kotimaan kalaliiketoiminnassa kannattavuutta on parantanut merkittävästi työn ja raaka-ainetuottavuuden sekä toimitusvarmuuden paraneminen. Kaupan aggressiivinen kampanjointi lohi- ja kirjolohifileillä on jatkunut. Tämä on ohjannut kulutusta kampanjahinnoiteltuihin matalan jalostusasteen lohi- ja kirjolohifileisiin ja heikentänyt kuluttajakattujen fileetuotteiden sekä Kalatori-pisteiden kannattavuutta.

Vastuiden selkeyttämiseen, reagointinopeuden parantamiseen ja kustannustehokkuuden lisäämiseen tähtäävät organisaatiomuutokset myynnissä, tuotannossa, tuotekehityksessä ja logistiikassa jatkuivat Apetit Kalassa keväällä. Osana organisaatiomuutosta Apetit Kalan myynnistä ja asiakkuuksista vastaava henkilöstö siirtyi huhtikuun alussa Apetit Suomi Oy:stä Apetit Kala Oy:n palvelukseen. Uudistuksella vahvistettiin asiakas- ja kysyntälähtöistä toiminnanohjausta sekä selkeytettiin tulosvastuuta.

Kotimaan kalajalostetuotannossa jatketaan toimenpiteitä työn tuottavuuden edelleen parantamiseksi. Kotimaan palvelumyynnissä uudistetaan asiakassopimukset, tehostetaan myyntiverkoston rakennetta ja kehitetään valikoimaa kannattavuuden parantamiseksi.

Ulkomaan kalaliiketoiminnoissa vertailukelpoinen paikallisvaluutassa laskettu liikevaihto oli lähes vertailuvuoden tasoa. Liemiäyriäisten ja kalaruokien myynnin kasvu jatkui ja kastikkeiden myynti kääntyi kasvuun. Tuorekalajalosteiden myyntivolyymi laski.

Ulkomaantoiminnoissa kannattavuutta heikensi äyriäistuotteiden raaka-aineen hinnannousu, jota ei pitkistä sopimusjaksoista johtuen saatu siirrettyä myyntihintoihin. Tulosta heikensi myös työn ja raaka-aineen tuottavuuden lasku Ruotsin toiminnoissa. Tuotannon ohjauksista Ruotsin toiminnoissa selkeytettiin syksyllä.

Ulkomaan yksiköissä on tehty kustannusten nousua kompensoivia myyntihintojen korotuksia ja jatketaan toiminnan tehostamiseen ja tuottavuuden parantamiseen tähtäviä toimenpiteitä.

Apetit Kala Oy:n toimitusjohtajana aloitti syyskuun alussa KTM Jarno Järvinen ja Maritim Food Sweden AB:n toimitusjohtajaksi nimitettiin diplomi-insinööri Jan Brevik, joka jatkaa myös Maritim Food AS:n toimitusjohtajana. Vuoden 2009 alussa vastuu konseptiliiketoiminnasta siirtyi ETM Heljä Mantereelle.

Kalaliiketoiminnan investoinnit olivat tammi-joulukuussa 1,5 (4,3) miljoonaa euroa. Kotimaassa investoinnit kohdistuivat pääosin kalaliiketoiminnan toiminnanohjauksjärjestelmän uudistamiseen. Järjestelmä otettiin käyttöön Apetit Kalassa lokakuun alussa ja käyttöönotto sujui hyvin. Ulkomaisissa yksiköissä investoinnit kohdistuivat kalaliiketoiminnan toiminnanohjauksjärjestelmän uudistamiseen sekä tuottavuutta parantaviin koneisiin ja laitteisiin. Merkittävin investoinneista oli Ruotsin yksikössä käyttöön otettu suurkeittiötuotteiden pakkauslinja.

Kasviöljyliiketoiminta

milj. euroa	10-12/ 2008	10-12/ 2007	1-12/ 2008	1-12/ 2007
Liikevaihto	16,4	14,7	62,0	46,0
Liiketulos ilman kertaeriä	-0,1	0,0	-0,0	0,8

Loka-joulukuu:

Kasviöljyliiketoiminnan liikevaihto kasvoi vertailujaksosta 12 % volyymin kasvun ja korkeamman myyntihintatason seurauksena. Rypsin raaka-ainehinnan kesällä alkanut lasku jatkui vuoden lopulle saakka. Markkina on ollut levoton ja päivittäiset hintavaihtelut ovat olleet nopeita ja voimakkaita. Pitkistä hinnoittelujaksoista johtuen myynti- ja ostohintojen muutokset seuraavat viiveellä markkinahintojen muutosta.

Viimeisen neljänneksen kertaeristä puhdistettu tulos jäi vertailukauden tasolle.

Kotimaisen rypsin ja rypsin viljelyalan pienenemisen myötä kotimaisen kokonaissadon määrä laski 86 000 tonniin (113 000 tonnia). Kotimaisen raaka-aineen alhainen määrä kasvatti tuontiraaka-aineen käyttöä ja nosti Mildolan kustannuksia rahtikustannusten takia. Tulosta heikensi myös asiakkaan rahoitusvaikeuksista johtunut, aiemmin sovitun ja hinnoitellun merkittävän vientikaupan supistuminen. Jalostusmarginaali parani jakson lopulla, mutta volyyymi jäi suunniteltua pienemmäksi.

Tammi-joulukuu:

Koko vuoden liikevaihto kasvoi vertailukaudesta 35 %. Liikevaihdon kasvu oli seurausta voimakkaasti kohonneista myyntihinnoista, öljy- ja puristemyynnin volyymin kasvusta sekä myytyjen tuotteiden jalostusasteen kasvusta.

Liiketulos ilman kertaeriä oli -0,0 (0,8) miljoonaa euroa. Kertaerät olivat -0,1 (+0,1) miljoonaa euroa. Kotimaisen raaka-aineen heikon saatavuuden takia jouduttiin käyttämään korvaavaa tuontiraaka-ainetta. Tuontiraaka-aineiden rahtikustannukset ja vertailujaksoa korkeammat energiakustannukset heikensivät kannattavuutta. Pitkäaikaisten toimitussopimusten vuoksi Mildolan myyntihintoja ei pystytty nostamaan siinä määrin kuin kohonneet kustannukset olisivat edellyttäneet.

Kasviöljyjen raaka-aineiden hinnat määräytyvät maailmanmarkkinoilla. Rapsin hinnassa koettiin vuosina 2007-2008 ennen näkemätön nousu ja sitä seurannut voimakas lasku, minkä jälkeen raaka-ainemarkkinat ovat käyttäytyneet levottomasti. Perinteiset toimintamallit pitkin sopimuskausineen ovat osoittautuneet toimimattomiksi nykyisessä markkinaympäristössä. Kasviöljyliiketoiminnan kannattavuuden parantamiseksi Mildola on ottanut käyttöön uusia toimintamalleja lopputuote- ja raaka-ainemarkkinoilla. Keväällä alkanut Mildolan sisäisen toiminnan kehittäminen ja johtamismallin uudistaminen jatkuu.

Yhtiön toimitusjohtajana aloitti heinäkuun alussa ekonomi, oikeustieteen kandidaatti Erkki Lepistö.

Kasviöljyliiketoiminnan investoinnit olivat vähäisiä korvausinvestointeja määrältään 0,2 (0,4) miljoonaa euroa.

Viljakauppaliiketoiminta

milj. euroa	10-12/ 2008	10-12/ 2007	1-12/ 2008	1-12/ 2007
Liikevaihto	29,0	43,5	148,5	132,8
Liiketulos ilman kertaeriä	0,8	1,2	5,4	3,9

Loka-joulukuu:

Viljakaupan liikevaihto ja liiketulos jäivät vertailujaksosta. Liikevaihdon lasku edellisvuodesta johtui vertailujaksoa pienemmistä volyymeista ja alemmasta hintatasosta. Kotimaan myynnin volyyymi oli edellisvuotta suurempi, mutta viennin ja kolmansien maiden kaupan volyymit jäivät alle edellisvuoden.

Eri puolilla maailmaa saatujen hyvien satojen vuoksi vilja- ja öljykasvitarjonta oli markkinoilla runsasta, mikä piti hinnat matalina ja pysäytti viljan tiloille puintikauden jälkeen. Myös teollisuus oli kattanut tarpeitaan uudesta sadosta ja teki lisäostoja lyhyellä tähtäimellä.

Tammi-joulukuu:

Viljakaupan liikevaihto kasvoi tammi-joulukuussa 12 %. Alkuvuoden hyvästä kehityksestä johtuen viljakauppaliiketoiminnan liiketulos nousi 5,4 (3,9) miljoonaan euroon.

Vuoden ensimmäisellä puoliskolla kaikkien maataloushyödykkeiden tarjonta oli niukkaa ja hinnat nousivat ennätyskorkeiksi. Globaalit viljasadot olivat useana peräkkäisenä vuotena olleet vain keskimääräiset viljojen ja öljykasvien kysynnän jatkaessa kasvuaan niin elintarvike- kuin energiatarjoituksiinkin. Tämä alensi maailman varastotasot mataliksi ja aiheutti huolta tarjonnan riittävydestä. Viljelijät eri puolilla maailmaa reagoivat korkeisiin hintoihin lisäämällä uudelle satokaudelle kylvöaloja kaikkialla, missä se oli mahdollista. Kun kasvuolot olivat suotuisat, vilja- ja öljykasvitarjonta muodostui runsaaksi vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Tämä painoi hintoja merkittävästi alaspäin. Syksyn edetessä viljakauppa koko EU:n alueella hiljeni viljelijöiden jäädessä odottamaan parempia hintoja satokauden edetessä.

Avena sopeutui hyvin muuttuviin markkinaoloihin. Avena Nordic Grain Oy:n osuus Suomessa myydystä viljasta vuonna 2008 oli noin neljännes, viennistä lähes puolet ja tuonnista yli puolet. Yhtiöllä oli merkittävä asema myös rehuraaka-ainekaupassa.

Saloon vuonna 2007 perustettu toimisto pääsi täyteen toimintaan ja tehosti Avenan viljan hankintaa erityisesti Varsinais-Suomessa. Kazakstanin edustusto siirrettiin Almatystä uuteen pääkaupunkiin Astanaan lähemmäs varsinaisia viljantuotantoalueita. Myös Liettuassa käynnistettiin uusi alueellinen toimipiste.

Viljakauppaliiketoiminnan investoinnit 0,3 (0,0) miljoonaa euroa kohdistuivat yhtiön operatiivisen tietojärjestelmän uusimiseen. Uusi tietojärjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2009 puolella.

Muut toiminnot

milj. euroa	10-12/ 2008	10-12/ 2007	1-12/ 2008	1-12/ 2007
Liikevaihto	1,2	1,5	3,0	4,4
Liiketulos ilman kertaeriä	0,8	1,2	-1,6	-1,8

Loka-joulukuu:

Segmentin liikevaihdon pieneneminen loka-joulukuussa on seurausta myynti- ja tuotekehitystoimintojen palveluveloitusten päättymisestä näiden toimintojen siirryttyä Apetit Suomi Oy:stä liiketoimintayksiköihin.

Jakson kertaeristä puhdistettuun liiketulokseen sisältyy osuuksia osakkuusyritysten tuloksesta 0,9 (1,3) miljoonaa euroa. Kertaerät, +2,5 (0,0) miljoonaa euroa, muodostuvat osakkuusyhtiö Sucroksen tulokseen sisältyvistä tuotoista, joista merkittävimmät ovat Jokioisten tehtaan entsyymiliiketoimintakaupan ja Voimavasun Oy:n osakkeiden kaupan myyntivoitot.

Tammi-joulukuu:

Muut toiminnot -segmentin koko vuoden liikevaihto oli 3,0 (4,4) miljoonaa euroa.

Muut toiminnot -segmentti muodostuu palveluyhtiö Apetit Suomi Oy:stä, konsernihallinnosta, segmenteille kohdistamattomista eristä sekä osakkuusyhtiöistä Sucros Oy ja Ateriamestarit Oy. Apetit Suomi Oy:n tuottamien palveluiden kustannusvaikutus on rasittamassa liiketoimintojen tulosta palveluiden käytön suhteessa. Apetit Suomi Oy:n myynti- ja tuotekehityshenkilöstö siirtyi huhtikuun alussa pakaste- ja kalaliiketoimintoihin, mikä pienensi liikevaihtoa.

Tammi-joulukuun -1,6 (-1,8) miljoonan euron kertaeristä puhdistettuun liiketulokseen sisältyy osuuksia osakkuusyritysten tuloksesta 1,6 (1,3) miljoonaa euroa. Tammi-joulukuun kertaerät olivat +7,4 (+0,9) miljoonaa euroa. Kertaeristä +7,5 (+0,7) miljoonaa euroa raportoidaan osakkuusyhtiötuloksessa.

Segmentin investoinnit olivat 0,2 (0,1) miljoonaa euroa. Investoinnit kohdistuivat toiminnanohjaus- ja raportointijärjestelmien uudistamiseen sekä Säskylän teollisuusalueen ympäristöhuoltoon. Uusi toiminnanohjausjärjestelmä otettiin käyttöön emoyhtiössä ja Apetit Suomi Oy:ssä syyskuun alussa. Käyttöönotto sujui häiriöttömästi.

HALLITUKSEN VALTUUDET

Omien osakkeiden hankkimisvaltuus

Lännen Tehtaat Oyj:n 2.4.2008 pidetty yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 250 878 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta yhtiölle yhtiön vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla.

Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Osakeantivaltuudet

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta ja yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta yhdessä tai useammassa erässä osakeantina yhteensä enintään 947 635 kappaletta. Osakeantivaltuutuksen kohteena ovat kaikki yhtiön hallussa tuolloin olleet omat osakkeet eli 65 000 osaketta. Lisäksi valtuutuksen kohteena ovat kaikki 2.4.2008 saadun omien osakkeiden hankkimisvaltuutuksen nojalla yhtiön haltuun tulevat yhteensä enintään 250 878 osaketta.

Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka. Valtuutus kumosi aikaisemman 29.3.2007 annetun osakeantivaltuutuksen ja samana päivänä annetun valtuutuksen omien osakkeiden luovuttamiseen.

Yhtiökokouksen päätöksistä on kerrottu tarkemmin pörssitiedotteella 2.4.2008 sekä 8.5.2008 julkistetussa osavuosisitauksessa.

HALLITUKSEN VALTUUKSIEN KÄYTTÖ

Osakeantivaltuudet

Hallitus ei ole 18.2.2009 mennessä käyttänyt sille myönnettyä valtuutusta uusien osakkeiden antamiseen tai valtuutusta yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamiseen.

Omien osakkeiden hankinta

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus päätti 6.5.2008 hankkia yhtiökokouksen antaman valtuutuksen perusteella enintään 65 000 omaa osaketta. Osakkeita hankittiin 19.5.-20.8.2008 välisenä aikana NASDAQ OMX Helsinki Oy:n järjestämässä kaupankäynnissä yhteensä 65 000 kappaletta. Osakkeiden hankintameno oli 1,0 miljoonaa euroa. Hankittujen osakkeiden keskihinta oli 15,25 euroa osakkeelta ylimmän hankintahinnan oltua 15,89 ja alimman hinnan 14,35 euroa osakkeelta.

Tilikauden päättyessä yhtiön hallussa oli katsausvuonna ja aiemmin hankittuja omia osakkeita yhteensä 130 000 kappaletta nimellisarvoltaan yhteensä 0,26 miljoonaa euroa. Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet edustavat 2,1 % yhtiön osake- ja äänimäärästä. Omilla osakkeilla ei ole ääni- eikä osinko-oikeutta.

YHTEISTILILLÄ OLEVIEN OSAKKEIDEN MYYNTI

Lännen Tehtaat Oyj:n 29.3.2007 pidetty varsinainen yhtiökokous teki päätökseen myydä yhteisellä arvo-osuustilillä olevat arvo-osuusjärjestelmään siirtämättömät yhtiön osakkeet niiden omistajien lukuun vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) 3a luvun 3a §:n ja osakeyhtiölain (21.7.2006/624) voimaanpanolain 8 §:n mukaisesti.

Myynti käynnistyi syyskuussa. Kaupan kohteena ovat Lännen Tehtaat Oyj:n yhteisellä arvo-osuustilillä olleet yhteensä 51 910 osaketta, jotka edustavat noin 0,8 % Lännen Tehtaat Oyj:n osakkeiden lukumäärästä ja äänimäärästä.

OSAKKEET JA KAUPANKÄYNTI

Yhtiön liikkeelle laskemien osakkeiden kokonaismäärä oli tilikauden päättyessä 6 317 576 kappaletta ja rekisteröity osakepääoma 12 635 152 euroa. Yhtiön omistuksessa olevien omien osakkeiden määrä oli 130 000 kappaletta eli 2,1 % koko osakekannasta.

Yhtiön osakkeita vaihdettiin pörssissä tilikauden aikana 962 862 (923 450) kappaletta, mikä oli 15,2 (14,6) % koko osakemäärästä. Osakkeen ylin kurssi oli 17,00 (24,50) euroa ja alin 13,00 (15,65) euroa. Kauden osakevaihto oli 14,0 (19,3) miljoonaa euroa. Vuoden päätöskurssi oli 13,49 (16,19) euroa ja koko osakekannan markkina-arvo 85,2 (102,3) miljoonaa euroa.

LIPUTUSILMOITUKSET

Tilikauden aikana ei tullut liputusilmoituksia.

HALLINTO JA JOHTO

Lännen Tehtaat Oyj:n hallintoneuvosto valitsi 9.4.2008 pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallintoneuvoston puheenjohtajaksi Helena Walldénin ja varapuheenjohtajaksi Juha Nevavuoren.

Hallintoneuvoston 9.4.2008 valitseman yhtiön hallituksen muodostavat Harri Eela, Heikki Halkilahti, Aappo Kontu, Matti Lappalainen, Hannu Simula, Soili Suonoja ja Tom v. Weymarn. Hallituksen puheenjohtajana toimii Tom v. Weymarn ja varapuheenjohtajana Hannu Simula.

Lännen Tehtaat Oyj:n toimitusjohtajana on toiminut 1.9.2005 alkaen kauppatieteiden maisteri Matti Karppinen. Toimitusjohtajan sijaiseksi hallitus nimitti 1.1.2008 alkaen konsernin talousjohtajan, kauppatieteiden maisteri Eero Kinnusen.

Mildola Oy:n toimitusjohtajaksi nimitettiin 1.7.2008 alkaen ekonomi, oikeustieteen kandidaatti Erkki Lepistö.

Apetit Kala Oy:n toimitusjohtajana aloitti 1.9.2008 kauppatieteiden maisteri Jarno Järvinen ja Maritim Food Sweden AB:n toimitusjohtajana diplomi-insinööri Jan Brevik, joka toimii edelleen Maritim Food AS:n toimitusjohtajana. Elintarviketieteiden maisteri Heljä Mantere nimitettiin konseptiliiketoiminnasta vastaavaksi johtajaksi 1.1.2009 alkaen.

Vuoden lopulla tehdyn organisaatiomuutoksen yhteydessä lakkautettiin kalaliiketoiminnasta vastaavan johtajan ja Maritim Foodin Ruotsin myyntijohtajan tehtävät. Lisäksi lakkautettiin kalaliiketoiminnan projektijohdon tehtävä ja Lännen Tehtaat -konsernin johtoon kuuluva projektijohdon tehtävä.

RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT SEKÄ RISKIENHALLINTA

Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus on vahvistanut konsernin riskienhallintapolitiikan ja riskienhallintaperiaatteet. Kaikki konserniyhtiöt ja liiketoimintayksiköt arvioivat ja raportoivat säännöllisesti liiketoimintaansa liittyviä riskejä ja tarvittavien kontrollimenetelmien ja riskienhallintakeinojen riittävyyttä. Näiden strategiatyötä ja päätöksentekoa tukevien riskiarviointien tarkoituksena on riittävien toimenpiteiden varmistaminen riskien hallitsemiseksi.

Lännen Tehtaat -konsernissa riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin.

Konsernin olennaisimmat strategiset riskit liittyvät yritysostoihin ja ostettujen yritysten integrointiin sekä muutoksiin liiketoiminta-alueilla ja asiakkuuksissa. Merkittäviä asiakaskeskittyviä esiintyy kalaliiketoiminnassa Norjassa ja konseptiliiketoiminnassa Suomessa.

Merkittävimmät operatiiviset riskit liittyvät raaka-aineiden saatavuuteen, hankinnan ja myynnin tai käytön eriaikaisuuteen sekä raaka-aineiden hintojen vaihteluun. Hintariskien hallinnalla on erityisen suuri merkitys viljakaupassa, kasviöljyliiketoiminnassa ja kalaliiketoiminnassa, joissa raaka-aineiden suhteellinen osuus liikevaihdosta on 65–85 %. Viljojen ja öljykasvien sekä keskeisten kalaraaka-aineiden hinnat muodostuvat kansainvälisillä markkinoilla. Kasviöljy- ja viljakauppaliiketoiminnassa avoimille hintariskeille on määritelty limiitit.

Konserni toimii kansainvälisillä markkinoilla ja on siten alttiina valuuttakurssimuutoksista johtuvalle valuuttariskille. Merkittävimmät käytettävät ulkomaanvaluutat ovat Yhdysvaltain ja Kanadan dollari sekä Norjan ja Ruotsin kruunu. Konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti kaikki merkittävät avoimet valuuttapositiot suojataan. Rahoitusriskien hallinnasta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Tulipalo, vakava konerikko ja tautiepidemiat saattavat aiheuttaa merkittäviä omaisuus- tai keskeytysvahinkoja sekä muita epäsuoria haitallisia vaikutuksia yhtiön toimintaan. Konserniyhtiöt suojautuvat tällaisilta riskeiltä arvioimalla prosessejaan mm. omavalvontajärjestelmän puitteissa ja tekemällä tarvittaessa korjaavia toimenpiteitä. Vakuutuksilla katetaan kaikki ne riskit, jotka ovat taloudellisesti tai muista syistä järkevää kattaa vakuuttamalla.

Lähiajan riskit

Taloudellinen epävarmuus on lisännyt vastapuoliin liittyviä riskejä, minkä vuoksi asiakkaiden maksukykyyn ja toimittajien toimituskykyyn liittyvien riskien hallintaan konserniyhtiöissä kiinnitetään erityistä huomiota.

Taloudellisella taantumalla saattaa olla positiivisia tai negatiivisia vaikutuksia eri tuotteiden ja tuoteryhmien kysyntään.

Lännen Tehtaiden toiminnanohjausjärjestelmien uudistusprojektit käynnistettiin vuonna 2007. Kasviöljyliiketoiminnassa uusi järjestelmä otettiin käyttöön vuoden 2007 aikana. Emoyhtiössä, Apetit Suomessa ja Apetit Kalassa uudet järjestelmät otettiin käyttöön syksyllä 2008. Tavoitteena on, että Lännen Tehtaat -konsernin itse tehdyt toiminnan- ja taloudenohjausjärjestelmät korvataan valmistratkaisulla myös pakasteliiketoiminnassa ja viljakauppaliiketoiminnassa vuonna 2009. Lännen Tehtaat on tiedostanut uusiin järjestelmiin siirtymiseen liittyvät riskit, joiden hallitsemiseksi projektien edistymistä seurataan säännöllisesti projektien ohjausryhmissä ja projektityöryhmissä.

TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Tuotannon ja kustannusten sopeuttamiseksi Mildola Oy käynnisti tammikuussa yhtiön koko henkilöstön lomauttamista koskevat YT-neuvottelut. Lomautustarpeesta johtuvat YT-neuvottelut käynnistyivät tammikuussa myös Apetit Kala Oy:ssä koskien Kuopion kalajalostetehtaan toimihenkilöitä ja työntekijöitä.

ALKANEEN VUODEN NÄKYMÄT

Yleismaailmallisella taloudellisella taantumalla saattaa olla vaikutuksia Lännen Tehtaiden liiketoimintoihin. Kulutuskysynnän muutosten ja asiakaskäyttäytymisen ennakointi on vaikeaa. Yleisesti on kuitenkin arvioitu, että elintarvikkeiden kulutuskysyntä ohjautuu enenevässä määrin peruselintarvikkeisiin ja matalan jalostusasteen tuotteisiin.

Jatkuvien liiketoimintojen liikevaihdon kehitykseen vaikuttavat merkittävästi viljojen ja öljykasvien hintatason muutokset.

Liiketoiminnoissa toteutettujen kehittämistoimenpiteiden ansiosta jatkuvien toimintojen koko vuoden liikutuloksen ilman kertaeriä arvioidaan olevan vertailuvuoden tasoa. Tuloskehityksen ennakoimiseen liittyy kuitenkin näissä taloudellisissa oloissa paljon epävarmuutta.

Tuloksen kertymisen vuoden sisällä arvioidaan toteutuvan alkaneena vuonna vertailuvuodesta poikkeavasti painottuen voimakkaammin loppuvuoteen. Ensimmäisen vuosineljänneksen kertaeristä puhdistetun liikutuloksen ennustetaan jäävän vertailukaudesta.

Käyttöomaisuusinvestointitarpeet ovat merkittävästi vertailuvuotta alemmalla tasolla.

OSINKOESITYS

Lännen Tehtaat Oyj:n hallituksen tavoitteena on, että yhtiön osake on omistajalleen hyvätuottoinen ja arvonsa säilyttävä sijoitus. Osingonjakopolitiikan mukaan yhtiö jakaa osinkona vähintään 40 % emoyhtiön omistajille kuuluvasta tilikauden voitosta.

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat 31.12.2008 ovat 78 888 764,38 euroa, josta tilikauden voitto on 23 596 200,59 euroa.

Lännen Tehtaat -konsernin tilikauden 2008 tulokseen sisältyi merkittäviä konserniyhtiöiden strategian toteuttamiseen liittyviä kertaluonteisia eriä. Tästä johtuen Lännen Tehtaat Oyj:n hallitus ehdottaa poikkeamista yhtiön osingonjakopolitiikasta. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 0,85 (0,85) euroa osakkeelta eli 5 259 439,60 euroa ja emoyhtiön omaan pääomaan jätetään 73 629 324,78. Ehdotettu osinko on 31,1 % konsernin osakekohtaisesta tuloksesta.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	10-12/2008 3 kk	10-12/2007 3 kk	1-12/2008 12 kk	1-12/2007 12 kk
Jatkuvat toiminnot				
Liikevaihto	80,9	96,5	349,1	309,6
Liiketoiminnan muut tuotot	0,3	0,5	3,8	1,4
Liiketoiminnan kulut	-79,3	-92,2	-342,8	-302,3
Poistot	-1,2	-1,4	-5,1	-5,0
Arvonalentumiset	-0,2	-0,3	-0,2	-0,5
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	3,5	1,3	9,1	2,1
Liiketulos	4,0	4,4	13,9	5,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-1,6	-0,7	-3,3	-0,8
Tulos ennen veroja	2,4	3,7	10,7	4,6
Tuloverot	0,2	-0,5	-0,7	-0,4
Kauden tulos jatkuvista toiminnoista	2,5	3,2	10,0	4,2
Lopetetut toiminnot				
Kauden tulos lopetetuista toiminnoista	-	0,8	7,1	9,2
Kauden tulos	2,5	4,0	17,1	13,4
Jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	2,6	3,9	17,0	13,3
Vähemmistölle	-0,1	0,1	0,1	0,1
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos				
Laimennettu ja laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa, yhteensä	0,41	0,62	2,73	2,13
Laimennettu ja laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa, jatkuvat toiminnot	0,41	0,50	1,60	0,66
Laimennettu ja laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa, lopetetut toiminnot	-	0,13	1,13	1,48

Konsernin tase

milj. euroa

31.12.2008

31.12.2007

VARAT

Pitkäaikaiset varat

Aineettomat hyödykkeet	5,3	4,7
Liikearvo	5,9	7,0
Aineelliset hyödykkeet	43,5	43,5
Osuudet osakkuusyhtiöissä	25,0	39,2
Myytavissä olevat sijoitukset	0,1	0,1
Saamiset	3,1	4,6
Laskennalliset verosaamiset	1,4	0,3
Pitkäaikaiset varat yhteensä	84,3	99,4

Lyhytaikaiset varat

Vaihto-omaisuus	55,1	64,4
Saamiset	38,7	28,6
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	0,7	0,4
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat	3,8	8,1
Rahavarat	9,9	5,1
Lyhytaikaiset varat yhteensä	108,0	106,6

Varat yhteensä

192,3   **205,9**

OMA PÄÄOMA JA VELAT

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma   135,1   127,3

Vähemmistön osuus   0,5   0,7

Oma pääoma yhteensä   **135,6**   **128,0**

Pitkäaikaiset velat

Laskennalliset verovelat	4,5	4,8
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	4,5	5,3
Pitkäaikaiset varaukset	0,1	0,1
Muut velat	0,2	-
Pitkäaikaiset velat yhteensä	9,3	10,2

Lyhytaikaiset velat

Lyhytaikaiset rahoitusvelat	10,7	28,2
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	0,7	0,7
Ostovelat ja muut velat	36,1	38,7
Lyhytaikaiset velat yhteensä	47,4	67,6

Velat yhteensä

56,8   **77,9**

Oma pääoma ja velat yhteensä   **192,3**   **205,9**

Konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	1-12/2008 12 kk	1-12/2007 12 kk
Tilikauden voitto	17,1	13,4
Oikaisut tilikauden tulokseen	-8,5	-1,5
Käyttöpääoman muutos	-5,1	-3,3
Maksetut korot liiketoiminnasta	-2,4	-2,8
Saadut korot liiketoiminnasta	0,4	0,7
Maksetut verot liiketoiminnasta	-1,8	-1,2
Liiketoiminnan rahavirta	-0,4	5,3
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-8,1	-7,6
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	3,0	0,2
Ostetut konserniyhtiöt	-0,4	-9,9
Myydyt konserniyhtiöt	-	42,0
Vähemmistökaupat	1,5	-
Ostetut osakkuusyhtiöt	-0,4	-
Myydyt osakkuusyhtiöt	27,0	0,6
Investoinnit muihin sijoituksiin	-14,0	-35,1
Muiden sijoitusten luovutustulot	18,1	27,0
Saadut osingot investoinneista	3,6	5,3
Investointien rahavirta	30,3	22,5
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-18,4	-16,7
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-0,1	-8,1
Rahoitusleasing-velkojen takaisinmaksut	-0,1	-0,1
Omien osakkeiden hankinta	-1,0	-
Maksetut osingot vähemmistölle	-0,3	-
Maksetut osingot	-5,3	-5,3
Rahoituksen rahavirta	-25,1	-30,2
Rahavarojen muutos	4,8	-2,4
Rahavarat kauden alussa	5,1	7,5
Rahavarat kauden lopussa	9,9	5,1

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma								Vähemmistön osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osake-pääoma	Yli-kurssi-rahasto	Arvon-muutos-rahasto	Muut rahastot	Omat osakkeet	Muunto-erot	Kertyneet voitto-varat	Yhteensä		
Oma pääoma 1.1.2007	12,6	23,4	0,4	7,3	-0,8	-0,2	76,5	119,2	-	119,2
Rahavirran suojaukset:										
omaan pääomaan jaksotettu suojaustulos	-	-	-0,1	-	-	-	-	-0,1	-	-0,1
Omaan pääomaan kirjattuihin tai sieltä pois siirrettyihin eriin										
liittyvät verot	-	-	0,0	-	-	-	-	0,0	-	0,0
Yrityshankinnat ja myynnit	-	-	-	-	-	0,2	-	0,2	0,7	0,9
Muuntoerot	-	-	-	-	-	0,1	-	0,1	-	0,1
Muut muutokset	-	-	-	-0,1	-	-	0,0	-0,1	-	-0,1
Katsauskauden tulos	-	-	-	-	-	-	13,3	13,3	0,1	13,4
Kaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä	-	-	-0,1	-0,1	-	0,3	13,3	13,4	0,7	14,2
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-5,3	-5,3	-	-5,3
Oma pääoma 31.12.2007	12,6	23,4	0,4	7,2	-0,8	0,1	84,5	127,3	0,7	128,0
Oma pääoma 1.1.2008	12,6	23,4	0,4	7,2	-0,8	0,1	84,5	127,3	0,7	128,0
Rahavirran suojaukset:										
omaan pääomaan jaksotettu suojaustulos	-	-	-1,6	-	-	-	-	-1,6	-	-1,6
Omaan pääomaan kirjattuihin tai sieltä pois siirrettyihin eriin										
liittyvät verot	-	-	0,4	-	-	-	-	0,4	-	0,4
Vähemmistökauppa	-	-	-	-	-	-	0,4	0,4	-	0,4
Muuntoerot	-	-	-	-	-	-2,1	-	-2,1	-	-2,1
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-	-0,1	-0,1	-	-0,1
Katsauskauden tulos	-	-	-	-	-	-	17,0	17,0	0,1	17,1
Kaudella kirjatut tuotot ja kulut yhteensä	-	-	-1,2	-	-	-2,1	17,4	14,1	0,1	14,1
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-	-1,0	-	-	-1,0	-	-1,0
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-5,3	-5,3	-0,3	-5,6
Oma pääoma 31.12.2008	12,6	23,4	-0,8	7,2	-1,8	-1,9	96,6	135,1	0,5	135,6

Laadintaperiaatteet

Tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 (Osavuositarkastukset) –standardin mukaan noudattaen vuositilinpäätöksessä 2007 kerrottuja laatimisperiaatteita.

IFRIC on lisäksi julkaissut IFRIC 15, 'Kiinteistöjen rakennussopimukset', IFRIC 16, 'Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen suojaukset', IFRIC 17, 'Omistajille jaettavat muut kuin käteisvarat' ja IFRIC 18, 'Varojen siirrot asiakkailta' tulkinnat. IASB on julkaissut IAS 32 / IAS 1 muutoksen 'Lunastusvelvoitteiset rahoitusinstrumentit ja yhteisön purkautuessa syntyvät velvoitteet' ja IAS 39 muutoksen 'Hyväksyttävät suojauskohteet'. Tulkinnoilla ja standardimuutoksilla ei ole olennaista vaikutusta Lännen Tehtaiden tilinpäätökseen.

Segmentti-informaatio

Liiketoimintasegmentit 1–12/2008

milj. euroa	Pakaste- liiketoiminta	Kala- liiketoiminta	Kasviöljy- liiketoiminta	Viljakauppa- liiketoiminta	Muut liike- toiminnot	Jatkuvat toiminnot yhteensä	Lopetetut toiminnot	Yhteensä
Ulkoinen myynti yhteensä	49,3	89,7	62,0	148,5	3,0	352,4	-	352,4
Segmenttien välinen myynti	-0,1	0,0	0,0	-1,1	-2,1	-3,3	-	-3,3
Liikevaihto	49,2	89,7	62,0	147,4	0,9	349,1	-	349,1
Liiketulokseen sisältyvä osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-	-	-	-	9,1	9,1	-	9,1
Liiketulos	5,1	-2,4	-0,1	5,5	5,9	13,9	6,6	20,5
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	6,0	1,5	0,2	0,3	0,2	8,1	-	8,1
Yritysostot ja muut osakeinvestoinnit	-	0,1	-	0,4	-	0,5	-	0,5
Poistot	1,4	2,1	0,7	0,0	0,8	5,1	-	5,1
Arvon alentumiset	-	0,2	-	-	-	0,2	-	0,2
Henkilöstö	237	441	35	30	12	755	-	755

Liiketoimintasegmentit 1-12/2007

milj. euroa	Pakaste- liiketoiminta	Kala- liiketoiminta	Kasviöljy- liiketoiminta	Viljakauppa- liiketoiminta	Muut liike- toiminnot	Jatkuvat toiminnot yhteensä	Lopetetut toiminnot	Yhteensä
Ulkoinen myynti yhteensä	49,3	81,7	46,0	132,8	4,4	314,2	78,8	393,0
Segmenttien välinen myynti	-0,1	-0,1	0,0	-1,2	-3,2	-4,6	-11,6	-16,2
Liikevaihto	49,2	81,6	46,0	131,6	1,2	309,6	67,2	376,8
Liiketulokseen sisältyvä osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-	0,1	-	-	2,1	2,1	-	2,1
Liiketulos	3,3	-1,7	0,9	3,9	-0,9	5,3	9,1	14,5
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	2,0	4,3	0,4	-	0,2	6,9	0,6	7,5
Yritysosot ja muut osakeinvestoinnit	-	11,6	-	-	-	11,6	-	11,6
Poistot	1,7	1,6	0,6	0,1	1,0	5,0	0,2	5,2
Arvonalentumiset	0,2	0,3	-	-	-	0,5	-	0,5
Henkilöstö	248	379	36	29	11	705	123	827

Maantieteelliset segmentit

Liikevaihto

milj. euroa	1-12/2008 12 kk	1-12/2007 12 kk
Suomi	209,9	189,2
Skandinavia	65,8	45,8
Baltia ja Venäjä	7,6	10,0
Muut maat	65,9	64,6
Jatkuvat toiminnot yhteensä	349,1	309,6
Lopetetut toiminnot	-	67,2
Yhteensä	349,1	376,8

Lopetetut toiminnot

Suomen Rehu Oy:n enemmistöosakkeiden kauppa toteutettiin kesäkuun alussa 2007 ja Suomen Rehu tytäryhtiöineen siirtyi Hankkija-Maatalous -konserniin. Vuonna 2007 lopetettujen toimintojen tulokseen sisältyy myydystä 51 %:n osuudesta kirjattu 5,6 miljoonan euron myyntivoitto. Osapuolet allekirjoittivat 1.9.2008 osakesiirtosopimuksen, jolla loput Lännen Tehtaiden omistamat Suomen Rehu Oy:n osakkeet siirtyivät Hankkija-Maatalous Oy:lle. Kauppahinta 49 % vähemmistöosakkeista oli 27 miljoonaa euroa. Lännen Tehtaat kirjasi vähemmistöosakkeiden kaupasta kolmannen vuosineljänneksen tulokseen kertaluonteisen 6,6 miljoonan euron verovapaan myyntivoiton.

Kaupan takia myös Suomen Rehun osakkuusyhtiötuloksen raportointi konsernituloslaskelmassa muuttui. Aikaisemmin liikevoiton alapuolella esitetty osakkuusyhtiötulos 1.1.-31.8.2008 esitetään lopetetuissa toiminnoissa. Vertailuvuoden tiedot enemmistöosakkeiden kaupan jälkeiseltä ajalta 1.6.-31.12.2007 oikaistiin vastaavasti.

Konsernin tunnusluvut

	31.12.2008	31.12.2007
Oma pääoma/osake, euroa	21,83	20,36
Omavaraisuusaste, %	70,5	62,1
Nettovelkaantumisaste, %	1,1	16,0
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, milj. euroa, jatkuvat toiminnot	8,1	6,9
Yritysosot ja muut osakeinvestoinnit, milj. euroa, jatkuvat toiminnot	0,5	11,6
Henkilöstö keskimäärin, jatkuvat toiminnot	755	705
Osakkeita keskimäärin, 1 000 kpl	6 221	6 253

Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty vuositilinpäätöksessä 2007.

Konsernin vastuusitoumukset

milj. euroa	31.12.2008	31.12.2007
Omien velkojen vakuudeksi annetut:		
Kiinteistökiinnitykset	8,6	7,3
Yrityskiinnitykset	-	1,3
Takaukset ja muut vakuudet	6,9	12,8
Ei purettavissa olevat muut vuokrasopimukset, vähimmäisvuokravastuu:		
Kiinteistövuokrat	3,0	5,3
Muut vuokrat	0,9	0,8
JOHDANNAISSOPIMUKSET		
Johdannaissopimusten nimellisarvot		
Valuuttatermiinisopimukset	6,3	5,0
Hyödykejohdannaiset	13,2	2,6
Korkojohdannaiset	-	25,0

INVESTOINTISITOUMUKSET

Lännen Tehtailla ei ole olennaisia investointisitoumuksia 31.12.2008.

Aineellisen käyttöomaisuuden muutokset

milj. euroa	1-12/2008 12 kk	1-12/2007 12 kk
Kirjanpitoarvo kauden alussa	43,5	67,4
Lisäykset	5,9	6,5
Lisäykset yritysostojen kautta	-	7,6
Vähennykset	-0,2	-0,2
Vähennykset yritysmyyntien kautta	-	-32,6
Poistot ja arvonalentumiset	-5,3	-5,1
Muut muutokset	-0,5	-0,1
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	43,5	43,5

Lähipiiritapahtumat

milj. euroa	1-12/2008 12 kk	1-12/2007 12 kk
Myyntit osakkuusyhtiöille	13,4	14,3
Myyntit yhteisyrityksille	8,5	8,1
Ostot osakkuusyhtiöiltä	0,7	12,0
Ostot yhteisyrityksiltä	0,3	0,1
Pitkäaikaiset saamiset osakkuusyhtiöiltä kauden lopussa	2,7	3,9
Myyntisaamiset ja muut saamiset osakkuusyhtiöiltä kauden lopussa	1,6	3,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteisyrityksiltä kauden lopussa	0,9	0,8
Ostovelat ja muut velat osakkuusyhtiöiltä kauden lopussa	0,0	0,0

Tavaroiden ja palveluiden myynnit yhteis- ja osakkuusyhtiöille perustuvat konsernin voimassa oleviin hintoihin.

19.2.2009

LÄNNEN TEHTAAT OYJ
Hallitus